

Előfizetési árak:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 -
Negyedévre	3 -
Egy hóra	1 -
Egyes szám 4 kr.	

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyom-
dája Nagybecskerek. Uri-
utca 276. sz., hová az
előfizetések és a lap szét-
küldésére vonatkozó felszó-
lamások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda

Nagybecskerek.
Ferencz-József-tér,
Bauer-féle ház
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogad-
tatnak el. Azonkívül az
összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

A rágalmazó sajtó.

Nagybecskerek, nov. 25.

(G. I.) Valóban nagy hatalom a sajtó, látjuk mily nagy hatalom, a mikor méltó kezekben egy-egy nagy eszme mellett száll sikra s azt diadalra juttatja. Látjuk aztán, a mikor egy-egy hitvány firkász kezébe kerül s alávaló rágalmakkal, tévtanokkal árasztja el az olvasó közönséget s egyetlen cikkkel annyi rosszat ültet el, a mennyi gaznak és gyomnak kiirtására kevés a tisztességes emberek igyekelete. Ilyenkor is hatalom a sajtó, még pedig sötét, káros és erkölcstelen hatalom, hogy szinte gondolkozni kívánnánk a felett, miképen kellene korlátoznunk és ellensúlyoznunk ezt a féktelen s visszaélésekre annyira hajlandó hatalmat és összes rossz befolyásait.

Mi közelebről látjuk a sajtó kinövéseit és e káros befolyásoknak példáit. Látjuk, hogy minden szellemi kiváltságot nélkülöző, félművelt egyének mennyire kiérezik azt, hogy a sajtóval — sajtolni lehet s a botrány, a rágalom eszközeivel, egy ivnyi nyomtatott papir által terrorizálják polgártársaikat. Ezek közül a selejteket kiéli, a becületesek pedig nem bírnak annyi lelki erővel, hogy egyesüljenek s nyilvánosság ily fattyuhajtásának eltiprására, mert félnek a — botránytól s inkább hagyják az irodalmi fertőző nyavalya e bacillusait szétterjengeni s tultengeni, mintsem hogy a levegőt tisztító szolgálatot némi kellemetlenség árán megtegyék. A közönség indo lenzája, a rosszakal való érdeklőzőség és a bünösök félelme képezik tehát azt a csőszkunyhot, a mely mögé a tolvaj viharos időkben elbúvik.

De miben megy elől jó példával a fővárosi sajtó, mely a hirt, ha szenzációs, okvetlen elhiszi s ha nem hitte volna el, még akkor is fentartja és fujja tovább, mert hiszen az a m. t. olvasó közönség — szereti a szenzációt. Nem gondolja meg, hogy ma nekem, holnap neked, hanem kéjelegve olvassa mindazt a raffinirozott mesterkedést, melyet egy-egy jó hírnév befeketésére, egy-egy tiszteltreméltó ekzisztencia letiprására fejtenek ki a rágalmazó, a pecsétet ejtő toll kezelői. Legtöbb esetben csak felültek a lapok valakinek s ez még lehet mentsége egy-egy igazságtalanul tüzött hajsznak. Undorító és megvetésre méltó aztán, a mikor egy-egy lapnak a napnál is világosabban bizonyítják, hogy mystifikáltak, hogy félrevezették és ez a lap — a közvélemény egy-egy tekintélyes organuma

— vonakodik az ilyenkor minden becületes embertől elvárható elégtétel megadásától! A tévedés bevallása, a jogtalanul meghurczolt jó hírnév helyreállítása és méltatlanul megtámadott önértézt sajtó sebének bekötözése nagyon becületes és keresztyéni eljárás, a lovagiasság egyik követelménye, de azért árt a lap u. n. hitelességének, árt az üzletnek és az elégtétel elmarad. A méltatlanul rágalmazott ember kénytelen napokig viselni a megbélyegző stigmát; ösmerősi a város, a melyben lakik, tudja, hogy vele mily méltatlanság történt, de az egész országban a nagy sajtó hírlései után hiszik és tárgyalják a botrányt s a közmegevetés sötét hullámai gyülekeznek jó hírneve körül. Megjön a czáfolat, de nem hat el mindenüve, a hová a rágalom; megjön a czáfolat, de sokkal lanyhább és szűkmarkubb, mint a támadás volt és a hatalmas sajtó, a mely oly nagy és készséges a gyilkolásban, törpe és szűkkeblű, a mikor jóvátennie, fölemelnie kellene. Ki csodálja aztán, ha a közönség a sajtószabadságot inkább szabadosságnak látja, ha csekélyli és nagyon is lassúnak találja az esküdtzéki eljárásnak különben is kétes kimeneteli eljárását s ennél fogva a durva polemiák, párbajok és tettelegességek eszközeivel veszi magának a szükséges elégtételt. A német usus, a magán becületesértékeknek a rendes bíróságok elé utalása lenne egyelőre a bajok orvos-sága, a mig a közvélemény s a közönség nyilvánossági érzéke nem erősödik, nem érik meg nálunk is annyira, hogy a rossz alapelvek szerint működő sajtót elnyomja, vagy jobb erkölesi tere kényszerítse.

Van részünk, igazán van a sajtó ily kinövéseinek szemléletében. Itt van a nagybecskereki polgármester esete, kit kórágán nagy számmal látogat meg e város értelmisége, környezi a közrészvét, buzdítják, bátorítják nehéz napjaiban e város legjobbjai; mindenfelől halljuk a közfelháborodás hangjait, miután a lapokban ellene kürtölt rágalmak valótlansága a legszigorubb vizsgálat után kiderült s ezalatt az egész országban beszélnek a nagybecskereki polgármesterszázhuszezer forintos sikkasztásáról! Ez beteg, ez lehetetlen állapot s konstatálnunk kell, hogy ez a minden izében becületes és rokonszenves ember nem kapott méltó elégtételt onnan, a honnan joggal követelhetette, vagyis az őt méltatlanul megtámadott sajtó-organumok részéről.

A közönség pedig — nem bánjuk — feledje el az egyént, a kivel a méltatlanságok történtek, de ne feledje,

hogy a mig a kolportált hírek forrása, a folytonos hecczek gépmeztere tovább üzheti mesterségét; a mig vannak emberek, a kik őt e célra továbbra is felhasználják, addig a magunk feje fölött is ott tartatik a Damokles-kard s eltűrik, hogy a szeretett otthon, a szülőváros továbbra is ki legyen téve a sár- és szennyontás undorának.

Pedig a revolver-journalista karjai messzenyulnak s a rágalomból „mindig tapad valami!“ A temesvári „Süd-ungarische Reform“ című lap tegnapi száma fekszik előttünk, a mely — minden hiteles czáfolat és hivatalos kimutatások dacára — egyszerűen fenntartja a piszkos rágalmakat. Ugy látszik, természetében rejlik inkább hinnie a valószínűvé tett rosszat, mint a bebizonyított jót s természetében rejlik inkább hinni a silány híresztelőknek, mint a tisztességes emberek kezességének. Ez a temesvári lap dolga; gondoskodják majd az erköcsi elégtétel megfelelő révéről, a mikor hinni majd kénytelen lesz. De érdekelne bennünket annak az urnak kiléte, a ki a nagybecskereki zuglappal nem elégedve meg, Temesvárra teszi át sátorfáját s onnan túlköl át Nagybecskerekre. Ugy ő, mint cimborái elérték azt, hogy a méltatlanul üldözött ember megett — hiszen ez keresztyéni erény és emberi érzés még — ott is felköltötték a rokonszenveket, a hol inkább az ellenkezőre volt hajlandóság. Ez mindenesetre eredmény, fogadják érte köszönetünket!

A kincstári birtokok egy részének telepítés után való eladását az értékesítés egyik legcélszerűbb módjának tekintvén a kormány, nagyobbára már ki is jelöltette a kincstári birtokok telepítésre alkalmas területeit s foganatba vétette a telepítések megindítására szükséges mérnöki s egyéb előmunkálatokat. A kincstárnak már csak kevés telepítésre alkalmas birtoka lévén, a földmívelési miniszter tekintettel a telepítés országos érdekére, tanulmány tárgyává tette a telepítési ügynek egyéb módén és más eszközökkel leendő előmozdítását is. A telepítések a kijelölt kincstári birtoktesteken az e czélből a miniszter rendelkezésére bocsátott hitelösszeg felhasználásával fokozatosan s lehetőleg rövid idő alatt létesítettai fognak.

A szerb egyházi kongresszus. A karlócai kongresszus ma is folytatta az egyhásszervezet fölötti általános vitát. Grbica esperes zajos tetszésnyilvánításoktól kísért, két óra hosszat tartó beszédben a javaslat mellett kelt sikra. Szenzációt keltett, midőn a szónok, a ki a horvátországi határvidéken született és nevelkedett, a ma-

gyarokról valóságos apoteózisban szólott és a szerb ellenség fölött lesújtó ítéletet mondott. Történeti tény, ugymond, melyet senki sem tagadhat, hogy a magyarok kardjukkal szeresték meg e basát és abban mint nemzet állami öntudattal és politikai függetlenségben immár több mint egy eszedéve élnek. Európában nincs nemzet, melynek szebb története volna, mint a hős magyaroknak, kik szabadságukat és függetlenségüket az idők viszontagságai dacára máig is megtartották. És annak ellenére, hogy a szerbek a bécsi hatalmasoktól felbujtatva, a multban sokszor vétkeztek a magyarok ellen, ezek 1868-ban mégis az egyház és iskola terén teljes autonómiával ajándékozták meg. A helyett azonban, hogy a szerbek eszesen cselekedve, a nyújtott békejobbot elfogadták volna, vezéreik a legádásabb harczot folytatták a magyarok ellen, miáltal mint mai napig sem birtuk egyházi szervezetünket rendezni. Vessünk tehát véget ennek az üres és céltalan ellenségeskedésnek, mert ha egy és ugyanazon nép itt Magyarországon az országgyűlésbe, Horvátországban pedig a tartománygyűlésbe a kormánypárt leghivebb embereit küldi, ide pedig a legmerevebb ellenzék képviselőit várja, ez oly beteges állapot, mely okvetlenül sürgős orvoslást igényel. Végül egyetértésre int, mert a történelem kiméletlenül el fog ítélni és minket fog felelőssé tenni az öngyilkosságért. E nyit és belső meggyőződéstől sugalmazott beszéd mély hatást keltett és az elnök pátriárkát annyira elragadta, hogy lelépve az elnöki emelvényről, a szónokot megölelte és megcsókolta. E jelenet a kongresszus többségénél nagy lelkesedést keltett. Polit és társai egészen konsternálva voltak. Egyik hűve, Prica Dániel esperes, különben igen jó szónok, igyekezett ugyan a hatást gyengíteni, de ez nem sikerült neki. Ma valószínűleg befejezik az általános vitát.

Belföldi hírek. Tisza Lajos gróf öfelsége személye körüli miniszter tegnap vette át Bécsben tárczája vezetését. — Gajári államtitkárjelöltsége. A „Nemzet” megcáfolja a Gajári Ödön államtitkarságára vonatkozó hírt. — A fővárosban időző főispánok, mintegy 17-en, még tegnapelőtt bemutatkoztak részint egyenkint, részint kisebb csoportokban Hieronymi belügyminiszternek. Hasonlóképpen fog a többi főispán bemutatása is minden ünnepélyesség nélkül végbemenni. —

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

„P. f.”

— Modern eset —

Kohn Mór vegyeskereskedő ur — van-e ki e nevet nem ismeri? — fülöp piros lett, mikor a reggeli postával egy névjegyet kapott, rajta e felírással:

Pinkász Izráel

p. f.

Kohn Mór felugrott a helyéről, mintha gombostű lett volna a székben s reszketve, libegve vette kezébe újra a névjegyet.

— P. f. — mormolá félhalkan. — Még ilyet nem ettem.

Vicsoritá a fogát és elkezdett járkálni a boltjában. Hamar megunta, meg aztán vevő is jött. A szomszédbeli lakatos. Rágyujtott a szokásos virgónijára, aztán csak éppen, hogy mondjon valamit, odaszólt Kohnnak:

— Mi baja? Olyan veres, mint a csékla.

Kohn ur, egy vegyeskereskedő, szakértő szemével néste végig a lakatos, aztán így szólt:

— Nézze csak, szomszéd uram; maga ujságot olvasó ember. Sokat hallott már, ugye?

Az ev. reformátusok zsinata tárgyalásai megkezdettek Budapesten. Tisza Kálmán és Papp Gábor püspök elnökölnék.

Szörnyű akadály.

(Bús történet.)

Ott ült velem szemben a törzsvendéglőnk hosszú asztalánál, s gyakran és nagyokat sóhajtott. A sóhajtok után pedig rendszeren az következett, hogy felém fordította mélabus, elkeseredett ábrázatát, haját lehetőleg még jobban összekuszálta, s egy halálra ítélthez illő keserves hangon így szólt:

— No hát: igyunk!

Összeittűttem poharainkat, s nagy mohósággal hörpöntöttük ki a jóféle darócit, a melyről írva vagyok, hogy felelte módon jól esik a bánatos férfui kebelnek.

Nekem ugyan nem volt bánatom, hanem azért a daróczi, hogy a francia regények hőseivel szóljak: „hitemre mondom”, jól esett.

S mivel hogy nem volt bánatom, a Pista komának meg úgy látszik több is volt a kelleténél, hát elhatároztam, hogy egy részét magamra veszem a bánatának. A többit csak bizza rá azután. Majd elbánoztam én ezzel a résszel!

A helyzethez illő komoly ábrázatot öltöttem hát én is, összeborsoltam kissé a frizurámat, elhúsztam a cigánnyal, hogy: „Csak egy csillag ragyog fenn az égen”, a mitől aztán valójában is elkeseredtem egy kissé, s mikor ily módon a hangulat kellőképp elő volt készítve, így szóltam Pistához:

— Te Pista! Te édes komám! Hát mi is lett téged voltaképpen?

A komám természetesen ivott előbb egyet, aztán hörögve felelte:

— Nagy az én bajom!... Szörnyű nagy!

— Aztán micsoda?

— Nem vehetem el azt, a kit szeretek!

Ez már bizony komoly ok, gondoltam magamban. Illő, hogy egy pohár darócit igyam rá én is. És a hogy ez megtörtént, kérdezősködtem tovább:

— Hát aztán miért nem veheted el?... Hiszen szép kis vagyunkd van, meg aztán a kereseted is elég szép!...

Dühhél markolt bele a hajába, s aztán félszemmel pislogott rám:

— Tndsz hallgatni? — kérdezte.

Ugy tettem, mintha sértve érezném magam. Mintha ez a kérdés megbántott volna. Hanem azért egy kis kvaterkát hamarosan kifordítottam a flakóból, miközben dörmögve feleltem:

— Furcsa kérdés? — Mintha nem győződött volna meg már róla ezerszer!... Furcsa, mondhatom!... Hogy tudok-e hallgatni?... Hát hiszen a viaszgáim nem est bizonyítják?

Ez az érv hatott rá. Elmosolyodott gyengén ő is. Olyan mosoly volt, mintha éretlen bírsalmába harapott volna.

Perse, — felelt önérettel a lakatos. — Öt esztendő óta olvasom a „Budapest” et. A napitárát...

— Jó, — vágott közbe Kohn Mór, — hát maga olyan sokat tud, mondja meg, mi az a p. f.?

A lakatos olyan kerekre nyitotta szemét, mint egy új koronás pénz; kivette a szájából a már vigan szelelő virgóniát és ámulva szólt:

— Mi az isten nyilát kérdez? Pé, ef? Mi az?

— Igen, p. f. — ismétli Kohn, — ugy, ahogy mondom.

— Egy p. betű, meg egy f. betű? — kérdé újra a lakatos.

— Az, az, — szólt türelmetlenül Kohn Mór. — Itt van!

Annál odatette elébe a névjegyet.

A lakatos megnéste jól, elolvasta háromszor is:

— Pinkász Izráel. P. f. Mi az ördög lehet ez a p. f.? Én bizony nem tudom.

— Gondolkossék csak, — bistatá Kohn Mór.

A lakatos a homlokára tette a kezét és lehajtotta a fejét, a mi nála valószínűleg egy volt a gondolkossással. Aztán így szólt:

— Ilyet nem olvastam még a „Budapest”-ben.

Kohn Mór elcsüggedve fordult el a lakatostól. Lázos kíváncsiság győzött. Nem tudhatta mit akarhat a Pinkász tőle. Pin-

Hanem aztán ismét elkomolyodott, s belekesedett a mondókájába.

— Hát szerelmes vagyok, komám, szerelmes a végtelenségig. Angyal az, a kit szeretek, valóságos angyal.

De ezen aztán ne kaczagj. Tudom, hogy minden szerelmes ezt mondja az ideáljáról, de ebben az esetben tényleg így is áll a dolog. Az ideálom szép, eleven, kedves, egyszerű és dolgos. Soha annyi kellemmel és bájjal nem láttam valakit, például főzni, mint őt. Oh, de hát ilyen angyal ő mindenben!

— Talán nem szeret viszont? — kockáztattam meg a kérdést.

No, hiszen meg is jártam vele. Olyan tekintetet vetett rám, mint egy haragvó félisten. Dörgő hangon felelte:

— Hogy nem szeret-e? No, hiszen még csak az kellene! Hát kit szeretne?... Persze, hogy szeret!... Nagyon szeret!... Oh, hiszen a csókjában, az ölelésében van a lelke, boldogsága!...

— Akkor hát tán a szülei ellenszék a dolgot? — fagattam tovább.

Vállat vont s kicsinylőleg felelte:

— Dehogy a szülei, dehogy!...

— Vagy tán nagyon szegény?

A komám megint csak felbiggyesztette az ajkát, s ellentmondott:

— Dehogy szegény, dehogy!...

A história kissé kihozott a sodromból. Felkeveredett kissé az epém, s haragosan kérdeztem:

— Az ördögbe, hát miért nem veheted el akkor?

A komám felemelte borzontos fejét, végig sújtott néhányszor a tekintetével, s minthogy az efféle dolgokban roppant ostobának tartott, mély szánakossággal felelte:

Hát hogy vehetném el?... Hiszen férjével van!

J—cs.

HIREK.

— Személyi hir. Rónay Jenő főispán ma este utasik el Budapestről s onnan egyenesen Gyérre indul, hogy Gyertyánffy János temetésén részt vegyen.

— A nagybecskereki iskolák. Daniel alispán ma intézkedett, hogy a nagybecskereki összes iskolákban (az óvodák kivételével), melyek a kolerajárvány folytán eddig zárva voltak, az előadások a jövő hétfőn, november 28-án ismét megkezdésnek. Ezen alispáni rendelet szél a gymnasiumnak, a polgári iskolának, a községi népiskolának és az összes felekezeti iskoláknak. Az óvodák egyelőre még zárva maradnak.

kász szemtelen ember. Igen, az. Ő is el akarta venni a Roth Rézit s a mikor halotta, hogy nem adják hozzá, azt híresztelte, hogy neki nem is kellett. Csak ő lett volna ott. Majd megtanította volna Pinkászt emberségre. Hát művelt emberhez illő az? Rézi most az ő menyasszonya, hát köse van hozzá. Mit akar Pinkász? Ujra kezdi? Megbánja. Meg hát. Kohn Mór nem hagyja magát. Ha muszáj duellumra is kimegy vele — a Réziért. De csak, ha muszáj, mert első az élet. Mit szemtelenkedik hát az a Pinkász megint?

A lakatos felemeli a fejét s látva, hogy Kohn Móríz nagyon gondolkodik, csak lassan szól:

— Ki az a... az a kinek a neve a papiroson van?

— Pinkász Izráel, — feleli Kohn Mór.

— Aztán, — kérdesi tovább a bölcs lakatos, — kicsoda az?

— Kicsoda? pattan fel Kohn Mór, — egy haszontalan gasember. Egy hitvány rágalmazó, pernahajder. Igen, egy szemtelen pimasz fickó.

A lakatos hirtelen felderült arcscsal mutat a névjegyre:

— P. f. Itt van.

— Mit akar? — kérdé Kohn Mór.

— Nem érti?

— Nem én.

— P. f. annyi mint pimasz fickó.

Kohn Mór eszmél. És azt vessi észre, hogy ő szörnyen dühös. Embert tudna ölni,

— **Változások a csanádi klérusban.** Dessewffy Sándor csanádi püspök áthelyezte Demele Ferenc német szt. mihályi helyettes plébánost hason minőségben Székelykévére.

— Lang Dávid, a püspöki iroda aktuáriusa, kineveztetett káplánnak Lippára; a lippai káplán Geiger Antal pedig Verseczre helyeztetett át.

— **Gyertyánffy János** †. Közéletünk e derék veteránjának elhunytá egész Dél-magyarországon, a hol rokonszenves alakját különösen jól ismerték, általános részvétet keltett. Eddig is igen sok koszorút küldtek ravatalára. Nevezetesen: Rónay Jenő főispán, Daniél László alispán („Szeretett Jancsi bácsimnak“), a Torontáli helyi érdektől vasut részvénytársaság igazgatósága („Felejtetlen tagtársának“), Feilitzsch Berthold báró és többen. Temetésére, mely holnap délben fog végbemenni Gyéren, Nagybecskerekéről is igen sokan mennek ki.

— **Magyar kivándorlók nyomora.** Ez év október hó 10 én Temes-, Bács-, és Torontál megyéből 26 család kivándorolt Bulgáriába. E szállér családok majdnem mindegyike a magas munkabér folytán 400—600 forintnyi készpénst vitt magával. Tegnap, mint a „D. K.“-nek Pancsováról írják, e 26 család a legborzasztóbb nyomorban egy krajczár pénz nélkül érkezett vissza, úgy, hogy Zimonyba érve tovább menni képesek nem voltak, de hogy mégis haza juthattak, ezt egy nemes magyar együletnek köszönhetik, mely Zimonyban alakult és melynek tagjai Belgrádban és Zimonyban lakó tekintélyes honfitársaink. E hazafias egyület magasatos működése annál dicsőre méltóbb, mert jelszavuk az, hogy a mit jöreszt titokban cselekeszenek, azért semmi halát nem igényelnek. A visszavándorolt emberek hajmeresztő dolgokat beszélnek. Elcsábít, itt hagyták hazájukat azon reményben, hogy Bulgáriában annyi földet kapnak ingyen a mennyit csak akarnak. 14 napi utazás után Plevna környékére érkeztek Mertvicza községbe, a hol az ígért földjét remélték megtalálhatni. Ott találtak közel 40 magyarországi családot a szó teljes értelmében a földbe ásott gödrökben lakva, elrongyolva és kiéhezve. Ezek elmondották, hogy őket is mult évben oda csábították és oda érve, a bolgárok kinevették őket. — Pénzünk nem lévén, nem képesek haza menni; ott nyomorognak. A midőn a járási főnök megtudta, hogy újból 26 család érkezett, kiment a helyszínére, kérdezte őket, minek jöttek ide és a midőn a karaván vezetője azt mondta, hogy ingyen földet

ha — merne és ha nem jönne a Sári néni kis unokája egy krajczár ára borsért. Csoda is, ha sáfránt nem ad helyette, mert kavarog a feje. Örül, hogy a gyerek elmegy. Megnézi a jegyet megint, aztán a lakatosra bámul, aki büszke diadallal néz Kohn Móra s a sseme is azt mondja:

— Ugy-e, én vagyok az okos ember? Kitaláltam.

Kohn Mór pedig csöndesen morfondorlik:

— Pimassz ficskó. Igen? Majd adok én neked. Pinkássz!

Aztán nem is töri a fejét tovább ezen. Megelégszik e megfejtéssel. Pinkássz irigylit, ezért becsmérlit. Egy pillanatra elüste ugyan bosszuságát az a gondolat, hogy hiszen a p. f. a Pinkássz neve után van, tehát ő Pinkássz a pimassz ficskó, de szomoruan győződött meg arról, hogy a név után pont (.) van. Nincs mentség és kétség. A p. f. ő, Kohn Mór.

No hát, ha párbajnak kell lenni, hadd legyen párbaj. Azaz... ha nem muszáj, hát ne legyen... De legyen per. Szigorú, kriminális per. Ha tíz forintba kerül is, ha tizenötbe, nem bánja ha huszba is, csak Pinkássz bűnhődjék, mert őt a völegényt, a Rézi völegényét így meggyalásta.

Szombaton volt a fiskálisnál s kérte s panasz megtételét. A doktor ur megkérdezte

igérték nekik, a főnök a következőket válaszolta: „Jó emberek, ha itt annyi föld volna, hogy eat ingyen lehetne osztogatni, akkor a mi népünk nem járna egész Európa földet turni és drágán bérelni. Menjetek bármely országba, mindenütt találotok bolgár kertészeket. Itt nincs ingyen föld egy talpalattnyi sem, de ha volna is, van itt arra nép elég. Menjetek csak haza és hirdessétek, hogy milyen nyomor vár azokra, a kik ide jönnek ingyen földre.“ Embereink nem hittek a főnöknek, hanem elmentek Plevnára a kerületi főnökhöz; itt ugyanezt a választ kapták; így nov. hó 3 ik napjáig a szabad ég alatt nyomorogva, ott eladva minden odavitt ingóságait, a szó teljes értelmében, mint koldusok jöttek vissza, s csakis a zimonyi hazafias magyar együletnek köszönhető, hogy egyáltalában visszajuthattak hazájukba.

— **Krsztics polgármester** ügyére vonatkozólag a „Magyar Ujság“-ban a következőket olvassuk:

„Krsztics János nagybecskereki polgármester öngyilkosságának okairól a valóságnak meg nem felelő hírek jutottak forgalomba; többek közt az, hogy a regálékötvényekért kapott pénz egy jelentékeny részével nem számolt be. Ezzel szemben a legilletékesebb oldalról a következő távirati értesítést vettük, mely az említett híresztelést teljesen megcáfolja. Ertesítésünk így hangzik:

„Nagybecskerek városa kapott italmérési kötvényekben összesen 624.700 forintot. Ebből 124.200 frt devinkulálás végett a pénzügyminiszteriumhoz küldött, 490.500 frt érték — 99 frt 15 kr. árfolyam mellett — eladott s a vételár, mely az időközi kamatokkal 493.568 forintot tett, a város javára hiány nélkül elszámoltatott; 10.000 frt kötvény a hirlapi őrzete alatt van. Ezek szerint a hirlapi cikkek valótlanságokat tartalmaznak. A pénztárkezelés egyebekben is rendes.“

Ez az egyetlen organum, mely a megsértett igazság nevében helyt adott a rágalmazó hírek megcáfolásának.

— **A kolera.** A kolerajárvány, mint azt már tegnap is jeleztük, csakugyan megszűntnek tekinthető úgy Nagybecskereken, mint a megye többi helyein, miután sem tegnap sem ma délig a megye egyetlen egy községében sem fordultak elő koleraesetek. Ugy látszik, a fagy csakugyan megszabadít bennünket a kellemetlen és sajnos igen drága vendégtől.

kliensét, mutassa meg azt a levelet, amelyben Pinkássz Izrael őt „pimassz ficskó“ nak nevezte.

Kohn Mór kettőt lépett hátra, mikor meglátta, hogy a fiskális milyen nevet a névjegy láttára.

— Hát mit beszél maga. Hisz ez gratuláció.

— Gratuláció? — ismétlé Kohn Mór, — nem értem.

— P. f. — pour félicité. Ez annyit tesz: legyen boldog, Pinkássz Izrael finom gyerek, tudja, mi illik. Ebből nem lesz per, barátom.

Kohn Mór csak nehezen tudta elhinni, hogy Pinkássz Izrael, aki neki riválisa volt, nem nevezte őt „pimassz ficskó“-nak. De mivel a doktor ur mondta és mivel ő békés ember, aki nem szereti a pert és főképp a költségeket, hát belenyugodott a dologba. És sietett egyenesen a menyasszonyához, a Roth Rézihez. Elébe tette a névjegyet és mosolyogva elé:

— Nézd tubiczám, a Pinkássz milyen finom ember. Gratulált.

Rézi kisasszony rávetette savószínű szemét a már viseltes papírra. Aztán imádott Móríczkájára nézett és ajkai, amazával együtt rebegték:

— P. f. ... Tr — cs.

— **A szegény iskolás gyermekek ruházásával foglalkozó Miklós-egylet** folyó hó 28 án, azaz hétfőn este 6 órakor a „Korona“ szálloda éttermében tartja IX dik rendes közgyűlését a következő napirenddel: 1. Jelentés az 1892. évi eredményről. 2. A bizottságok megválasztása, kik a ruhával ellátandó gyermekeket kijelölik és a ruhákat elkészítetik. 3. Megállapítása azon napnak, melyen a gyermekeknek a ruhák kiosztatni fognak. 4. Esetleges indítványok. E derék egylet, melyet Lucsics és Geiger urak példás buzgalommal vezetnek, 1884 óta 230 iskolás gyermeket ruházott fel s így megérdemli, hogy humánus törekvései a legszelebb körökben elismerésre találjanak.

— **Dr. Kuszing János** helybeli orvos, ki a kolerajárvány tartama alatt a barakk kórházban mint járványorvos működött, annak közlésére kéri fel lapunkat, hogy a jövő hét elejétől kezdve ismét lakásában (Mellenczei ut) folytatja rendeléseit.

— **Gyűlésekről** írják lapunknak: Tekintetes Szerkesztő ur! Szép ünnepélyességeknek volt színhelye vasárnap Gyűléssz községe. Ugyanis az itteni lövészegylet alapszabályai megerősítve érkezvén le a nagyméltóságú miniszteriumtól, egyhangulag elhatározott, hogy kerületünk legnépszerűbb fiának, Csávossy Béla országyűlési képviselőnk bájos neje kérezzék fel a lövészegyleti zászlóanya tiszttségére, mit ő méltósága elfogadván, díszes bandérium kíséretében diszfogaton tartotta meg zajos éljenések között bevonulását, kit Takács Ákos fogadott szép bucsubeszéddel.

Háromféle ünnepély volt az napon Gyűlésszen: első sorban Tokody Odón ujpécsi róm. kath. plébános a nagyméltóságú magy. kir. vallás és közoktatási miniszterium kegyes segélyével ujon felépített igen díszes és csinos állami elemi iskolát szentelte be, mely alkalomból előbb magyar és azután német nyelven tartott lendületes szép beszédet, kiemelvén a magas kormány atyai gondoskodását a jövődöbéli ifjuság művelődése érdekében. Ezután következett a zászló beszentelés és szögbeverés. Délben a tanítói lakban a lövészegylet a meghívott vendégeket megvendégelte, hol számos sikerült tosztok mondtak a zászlóanyára, Steinbach kir. tanácsosra, mint tanfelügyelőre és többekre. Itt ezen a részen az ujpécsi fuvó műszerekkel ellátott zenészek fújták a tusokat. Egy másik ünnepélynél pedig, egy díszes lakodalomnál, az ó-teleki barna banda husta a boka alá valót, a mi a jó kedvet, ha az megfokozhatóbb lett volna, csakis fokozhatta volna Domokos Gyula barátunknak Cotta Ilona, Cotta Jusztin gör. kel. román lelkész bájos leányával történt lakodalomán. Láttuk, mily népszerűnek örvend a völegény barátai előtt, mert annyi fiatalágot és jó barátot ritkaság egy-egy mulatságon összehozni.

A nássnagi tisztséget Lebánovits István köztisztelőt és szeretetben álló főszolgabíró ur viselte, kinek kedélyes társalgási modora nem csekély részben volt oka annak, hogy a vendégek kivilágos kivirradtig együtt maradtak.

— **Tanító képezde Temesvárott.** Egy állami tanító képezdének felállítására iránt a közoktatásügyi miniszteriumban legutóbb végleg döntöttek. Temesvár város ugyanis 50 ezer frtot; a megye 20 ezer frtot ajánlott fel az intézet felállítására s ezen hozzájárulással szemben az állam is meghozza a szükséges áldozatot.

— **József Ágost főherceg lakása,** sok gondot okoz edesanyjának Klotild főherceggasszonynak, a ki rövid időn már kétszer volt Pozsonyban, hogy a berendezés iránt személyesen intézkedjék. A Stefánia-uton kiszemelt új palotába nem költözködhetett a fiatal főherceg, mert még nedves s azért ideiglenesen a Palugyay-féle magánházban foglalt el néhány szobát. A napokban már állandó lakása lesz József Ágost főherceggnek a rózsza utczai Batthyányi-féle házban, melyet átalakítottak. Klotild főhercegnő kisebb fiával László főherceggel

két napon időzött Pozsonyban s a gondos anyja csak akkor távozott, a mikor meggyőződött, hogy fiának az új otthona teljesen rendben van.

— **Az új egyetem.** Említettük a jogi fakultás tanárainak azt a tervét, hogy a budapesti új központi egyetem a Lipótvárosban, az Újépület helyén épüljön. Az orvosi és a filozófiai fakultás ellenzik a tervet, mert ez esetben a két karnak számos már meglévő intézete nagyon messze esnék a központtól. Abban azonban egyetértenek az összes professzorok, hogy az új egyetem építéséhez, akár így, akár úgy, de mielőbb hozzá kell kezdeni. A mostani állapotok tarthatatlanok, több tanár már egyenesen kijelentette, hogy a mostani viszonyok közt a tanítás eredményére számítani nem is lehet.

— **Egy magyar tengerész veszte.** A napokban elsüllyedt Stefánia Adriagőzön egy magyar fiú is volt: Török Emil, a ki szintén az elveszettek között van. — Török Emil, ki — mint értesülünk — magyar uri családból származik, nagy lelkesedéssel készült a tengerész-pályára. 1890-ben végezte a lussin-piccoloi tengerésziskolát s most a hadnagyi vizsgálatához szükséges gyakorlaton volt; mint kadét szolgált a szerencsétlenül járt hajón. Nem áll tehát az a némely lapokban felmerült hír, hogy Török közönséges matróz volt.

— **Mindenféle.** Gyertya gyufa nélkül. Vegyünk egy horozukás, fehér üvegpalaczkot, s tegyünk bele egy borsoszem nagyságu foszfort; öntsünk rá tiszta, s a forrpontig hevített oliva-olajat míg a palaczk egy harmadrésze megteleg; végül dugaszoljuk be a palaczkot. Ha gyertyára, illetve világosságra van szükségünk, huzzuk ki a dugaszt, hogy levegő hatolhasson a palaczkba s aztán újra dugaszoljuk be. A palaczk egész üres tére most világítani fog s a világítás igen intenzív. Ha egy kissé csökenni kezd a világító erő, újra levegőt bocsátunk a palaczkba. Nagyon hideg időben néha szükséges a palaczkot kezünkben felmelegíteni, hogy esáltal az olaj higabbá váljék. Egy palaczk egész tére elég. Előnye a világítószernak az, hogy sebben hordható s raktárakba, padlásokba, csűrbe, pajtába minden veszély nélkül bevihetők.

*
A ki szeretett és a kit szerettek, ha csupán egyetlen napig is, az nincsen már feljogosítva arra, hogy az életet elátkozza.

Mindazok, a kik azt kérik: Mirevaló az élet? és mindazok, a kik az életet átkozzák, sohasem szerettek, vagy — tulsokat szerettek.

Montegazza.

*
Bánjatok az emberrel érdeme szerint, de ki biztos az ütlegek ellen?

Shakespeare („Hamlet“, II, I.)

*
Hol van az ember jobb helyen, mint családja körében.

Marmont. (Lucile.)

*
Az akarót vezetik a végzetek, a nem akarót vonsozzák magukkal.

Seneca. (Ep. 107.)

*
A lét és nem lét! Ifju, óh, megállj!
Eme kiálló szirt felé ne menj,
Sorsod balandó, és nem az e vágy.
Zenith Nadir: örvénylő végtelen.

E. Kovács Gy.

*
Az igazság-szeretet egyik jele az, hogy az ember mindennap azt látja.

Göthe.

— **Ritka nagy termés.** Az imént befejezett répatakarulás alkalmával, daczára, hogy sok volt a panasz a nyár igen kedvezőtlen, assályos időjárása miatt, mely a répafajlódást megakasztotta, mégis sok felé olyan rengeteg répatermések mutatattak fel, a melyek már csoda számba is mehetnek. Így az oberndorfi fajból Pámer osli postamesternél 688 métermássa, Nagy István szentmiklósi tisztartónál 697 métermássa termelt katasztrális holdankint, olajbogyóalakú répa Klein Ignácsonai bérgazdaságában 726 métermássa, Stégh Henriknél O Kóren 862 métermássa 52 kiló takarult katasztrális holdankint. Mamuth répa pedig többek közt báró Wesselényi szibói uradalmában 790 métermássa. Betegh Gergelynél pedig Soósmezőn 1248 métermássa termelt katasztrális holdon! A mostoha nyár után ezek mindenesetre phänomenális hozamok, az okok pedig ott rejlenek, hogy a kedvezőtlen időjárást ellensúlyozta egyrészt a jó kezelés, de főleg az igen jeles répamag, mely az elmondott esetekben is Mauthner Ödön budapesti magkereskedőtől került. A talajok, hol e rengeteg termésök

takarultak, többnyire homokosagyag szerkezetűek, Sósmezőn, hol egy holdon majdnem 1300 métermássa termelt, a talaj a gyagos volt, kevés szamosi iszappal.

S z i n h á z.

Hosszu szünet után tegnap ismét akcióba lépett a Deréki féle társulat. Egy jóízű Labich-féle bohózat került színre, „Egy millió egy szalmakalapért“, melyen a közepesszámu közönség igen sokat nevetett, az egyes szereplőket, különösen Oláhánát és Kövessyt, azután E. Kovács Ikát, Liptayt, Bera Paulát, Csókánét, Vágót pedig sűrű tapsokkal tüntette ki.

A társulat még csak kétszer játszik, reméljük, hogy nem üres padoknak.

T á v i r a t o k.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése nov. 25-én.)

Budapest, nov. 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésének első szónoka Beöthy Ákos volt, a kinek beszéde után Csáky Albin gróf emelt szót. A ház igen rokonszenvesen fogadta a minisztert, a ki élénk tetszés között okolta meg, hogy miért maradt meg helyén. Elvi diadalt aratott, — ugymond, — politikai gyávaság volna hát kényelmesen visszavonulni.

A miniszter után Apponyi Albert gr. emelkedett fel. Beszéde kezdetén zaj lévén, Balogh Géza figyelmezteti az elnököt, hogy csináljon rendet.

Bánffy Dezső báró erre rendreutasítja Baloghot, a mi az ellenzéki padokon roppant vihart szült. Az ellenzék tombolt s szemrehányásokkal halmazta el az elnököt. Apponyi gróf közben leült. Elnök erre tíz percze felfüggesztette az ülést.

A szünet eitelte után Wekerle miniszterelnök kéri a házat, hogy Apponyit meghallgassa.

Apponyi Albert frenetikus tapsok között kezdi meg beszédét. Az ellenzék roppant tüntetést rögtönzött mellette. Perczekig tapsolt, a midőn kijelenté, hogy hazánk jellege nem lehet speczialiter katolikus, hanem olyan, a melyet polgárainak összesége kölcsönöz, tehát: egyenjogúság, szabadság. A polgári házasság nem fenyegeti az egyház jogait. A lelkészeknek megmarad továbbra is magasztos hivatásuk. Nem áll az sem, hogy kulturharcot provokálunk. Ha az egyházat valaki megtámadná, ő lenne az első, a ki az ellen harcolná. Ajánlja a kormánynak, hogy a polgári anyakönyvekre vonatkozó feltételes intézkedéseket ejtse el, s a reformokat a maguk teljességében vigye keresztül. Felhívja Hieronymit is, hogy ne ingadozzék, s mielőbb lásson hozzá tervei kiviteléhez.

Majd a sorban összehasonlította az osztrák parlamentet a magyar parlamenttel. Amott, — mondá a szónok, — a nemzeti aspirációk udvarképesse teszik a parlamenti férfiakat, nálunk a kormányellenes működés is kormányképtelenné tesz.

Az ellenzék viharos tetszéssel fogadta e beszédet, mely után Bánffy

Dezső báró elnök igazolta az ülés elején tett rendreutasítást.

Végül Wekerle miniszterelnök fényes, rögtönzött beszédben válaszolt Apponyinak, melyet a ház osztatlan figyelemmel hallgatott végig s a mely Apponyi beszédének hatását nem egy pontban lényegesen csökkentette. A jobboldal tüntetőleg, több ízben tapsolta meg vezérét, a ki a mai napot kiváló sikerei közé számíthatja.

Wekerle diszpolgársága.

Budapest, november 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Wekerle miniszterelnököt Székesfehérvár szab. kir. városa — a mint Székesfehérvárról jelzik — egyhangulag nagy lelkesedéssel diszpolgárrá választotta meg. A diszpolgári oklevelet a miniszterelnöknek, báró Fiáth Miklós főispán vezetése alatt, küldöttség fogja átnyújtani.

Üdvözlések Wekerlénak.

Budapest, november 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szathmárból távirják: Szathmármegye közgyűlése Wekerléhez és az új kormányhoz üdvözlő iratot intéz.

— Wekerle miniszterelnök tiszteletére Nagybánya városát fényesen kivilágitották. Zenekarok járják be a városat. Az utcákon fel és alá hullámszik a tömeg. Általános lelkesedés uralkodik a városban. Még a legszegényebb ház ablaka is ki van világitva. Wekerle egyhangu megválasztása biztos. Ellenjelöltről szó sincs. A főrendek is nagy számban üdvözlők Wekerlét, a szabadelvű klub pedig deczember hó közepe táján az ülések berekesztése után disztribúciót ad a miniszterelnök tiszteletére.

Ajándékok Wekerlénak.

Budapest, november 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Wekerle miniszterelnökhöz igen sok üdvözlő felirat, sőt ajándékok is érkeznek. Így kapott egy iparostól egy zsebkést, melyet az illető remekbe tartogatott, más városból egész lószerszámot, melyet kiállításra szántak; névtelenül is küldtek sokat.

Tisztelgések Hieronyminál.

Budapest, nov. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Hieronymi Károly belügyminiszter ma délután fogadta a belügyminiszteriumi tisztviselők és több testület tisztelgését.

Fraknoi Rómában.

Budapest, nov. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A „Circolo di Apologetica e Storia Pontificia“ tegnapi ülésén Fraknoi Vilmos püspök, a m. tud. akadémia alelnöke, felolvasást tartott, melyben magasztaló szavakkal emlékezett meg XIII. Leó pápáról, a ki a vatikáni levéltár megnyitása által oly nagy szolgálatot tett a tudománynak.

Báró Kaas Ivor Békésen.

Budapest, nov. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Báró Kaas Ivor — a mint Békésről sürgönyzik — ma megtartott programbeszédében a jelenlegi politikai helyzet összes kérdéseit érintette. A kötelező polgári házasság hívének vallja magát, de

minden oly esetben, a mikor ez elé akadály nem gördül, az egyházi szertartások fentartása mellett. Az Irányi Dániel halála által megüresedett békési kerületben a választás e hó 24 ére tüzetett ki.

Rothschild bárónő áttérése.

Budapest, november 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból sürgönyzik, hogy a Rothschild bárónőnek a katolikus vallásra való áttéréséről szóló híreket Weil, az ortodoxizmusáról híres zsidó vallási író küldötte be a lapoknak névtelenül. Itt az áttérés hírében egy percsig sem hittek. Rothschild bárónő ellenkezőleg szorgalmas látogatója a templomoknak s csak nemrég vett részt a kibékülés ünnepélyén is.

A Panama-ügy.

Budapest, november 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Panama-ügyben kiküldött enquete-bizottság elhatározta Delahaye képviselő megidézését is. Az öreg Lesseps — betegség ürügye alatt — vonakodik a megjelenéstől. Beszél, hogy fia, Lesseps Károly tudott a bűnös üzelmektől, de azokat atyja elől mindig elrejtette.

Abomey elfoglalása.

Budapest, november 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból sürgönyzik, hogy egy november 18-áról, Abomeyből keletkezett sürgöny megerősíti azt a hírt, hogy Dodd tábornok e hó 17-én elfoglalta Abomeyt. Behanczin király összes palotáit lángba borította és seregének maradványaival éjszaka felé vonult vissza. Dodd jelenti, hogy most Dahomey territoriumának megszállását eszközöli.

Közgazdaság.

Délutáni tőzsde.

Budapest, nov. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.)

- Gabna:
- Buza tavaszra 7.50—52.
- Buza ősze 7.54—56.
- Tengeri máj.—jun. 4.88 90.
- Zab tavaszra 5.52—54.

Sertés vásár.

— A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok távirata, november hó 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hizott sertés árak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klg. sulyban) 42—43 krig. Öreg közép (páronkint 300—400 klg. sulyban) ———— kr. Fiatal nehéz (páronkint 320 klg. sulyban) ————44 krig. Fiatal közép (pkint 251—320 klg. sulyban) 44—45 krig. Fiatal könnyű (páronkint 250 klg. sulyban) 44—45 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (pkint 280 klg. sulyban) 42—43 kr. Közép (páronkint 220—280 klg. sulyban) 42.5—43.5 krig. Könnyű (páronkint 220 kilogrammig terjedő sulyban) 42.5—43.5 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 klg. sulyban) 42—43 krig. Közép (pkint 220—260 klg. sulyban) 42—43 krig. Könnyű (pkint 220 klg. sulyban) 41.5—42.5 krig. Sertés létszám 1892. november hó 22-én volt készlet 114461 drb. 1892. nov. 23-án felhajtott 1478 darab. — 1892. november 23-dikán elszállított 4440 darab. 1892. november 24-én maradt készletben 111499 drb. — A hizottsertés üzletirányzata: élénk.

Szerkesztői üzenetek.

A „Kikindai Közlöny” nekünk semmi okot sem szolgáltatott arra, hogy bármily alakban is megtámadjuk, ennél fogva az illető paszust sem veheti magára, époly kevéssé, mint a „Gr. Kikindaer Zeitung”.

REGÉNY-CSARNOK.

Az emberi fenevad.

(La bête humaine.)

Regény.

— Irta: Zola Emil. —

HATODIK FEJEZET.

(48-ik folytatás.)

Harleur állomásig elég szerencsésen megtette az utat a Lison. A hó magassága még mindig nem nyugtalanította Jaquest, mert az legfeljebb 60 centiméter lehetett, mivel a vihar körülbelül 1 méternyi elsepert belőle. Neki arra kellett legfőbb gondjának lennie, hogy a gyorsaságot betartsa. Azt is tudta, hogy egy ahhoz értő mozdonyvezetőnek úgy kell működnie, hogy ilyen alkalmakkor a gép minden külön forszírozás nélkül tartsa be a rendes menetet, ha szereti gépét.

Egyetlen hibája csak az volt, hogy idegenkedett a jelzésektől; esekhez szabni magát soha sem tanulta, mert tudta, hogy a Lisont a leggyorsabb menettel is akkor állítja meg, a mikor akarja.

Hanem ma reggel éreinte a fejk felett függő veszélyt és az a gondolat, hogy Severine drága élete is az ő lelkiismeretére nehezedik megismerete akaraterjét és ropant vigyázattal vezette a vonatot Párisba.

A vaspléhből készült védőpáncél többször kihajolt, mert a tetőtől nem igen látott, kitétte arcát a borsaszó hidegnek, mely a gyorsaság által összenyomott levegőt borotva éles fagyszilánkokban vágta az arcához. De Jacques nem törődött ezzel, neki látnia kellett.

Időről-időre visszabuzódott a fedél alá, hogy lélekzetet vegyen és szemüvegét megtörölgesse; de aztán ismét kihajolt a mellvédre át és éles szemekkel figyelt a vörös jelzőkre; ez annyira elfoglalta, hogy a vérvörös szikrákat, melyek a mozdony kéményéből repkedtek, ott látta a vörös jelzőkön képződése folytán.

Egyszer csak azt látja a szélső géplámpa elsötétüléséből, hogy fűtője lesúlyed. A fáradság és álmatlanság annyira kimerítette azt, hogy véglegesett a szentarton.

— Atkosott korhely! ordított Jacques, a mint felrúta a fűtőt a szénről.

Pecqueux felocsudott és mentegette magát érthetetlen szavakkal.

Alig állott a lábán, de a megszokás újra helyére állította őt, törni kezdte a szent kalapácsával és szabályszerűen dobálta a törmelék a parázsra s aztán a nagy vassal felkavarta azt. A kasán ajtaja egy percere nyitva maradt s az izzó tűs visszafénye es idő alatt ott fényelt a havon üstökös farkaként, mialatt a kisisterikelt vis beette magát a hóba.

Harleurön túl a három mértföldes gyorsasággal haladtak, Saint-Romainig, az emelkedésnél, a legnevezetesebb az egész vonalon. A mozdonyvezető nagyon figyelt a mozdulatokra. Elő volt készülve nagy szélrohamra még jó időben is. Kezét a regulatoron tartva, látta elrohanni maga mellett a táviratosszlopokat; ezekről tájékozta magát a futás gyorsaságára nézve. A Lison nyögött egy hóval terhes szélrohammal szemben. Lábával kinyitotta Jacques a fűtő kasán ajtaját, mire a felig ébren levő fűtő önkéntelenül rakta a tüzet, nagyobb gőznyomást hozni léte.

A tűs vérvilága kicsapott, a parázs izzó melege lábaikat érte, de a nagy hidegben nem éretek annak melegét. Főnöke egy intésre a fűtő felemelte a rostélyt, hogy a légvonat a tűsnél még nagyobb legyen. A manometer mutatója asonnal 10 légnyomást mutatott s a Lison teljes erejével dolgozott. A masina tüskölt, fújt, mint egy oldalba vert állat, melynek csontjait törni hallja az ember. Ugy bánt vele, mint egy vén asszonnyal, kivel szemben megszűnik minden kedveskedés, nyájasság.

— Ez a rest Lizi soha sem fog feljutni erre a magaslatra, mormogá összeszorított fogakkal, ő, a ki soha sem szokott a mozdonyon beszélni.

(Folyt. köv.)

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1892 október 1-től.

Menetrend a Nagykikinda—nbecskerei vasútvonalon

Nagy-Kikinda—Nagy-Becskerek.	3512	3514	3502
	v. v.	v. v.	sz. v.
	I. II. III. osztály		
Budapest ind.	6.30	8.25	2.35
Temesvár "	9.50	11.30	4.00
Nagy-Kikinda "	3.05	4.05	7.20
Karlova "	4.09	4.46	8.04
Beodra "	4.28	4.57	8.13
Török-Becse—Aracs "	5.36	5.36	9.02
Kumán "	6.06	5.56	9.22
Melencze "	6.40	6.15	9.42
Ellemér "	7.09	6.34	10.31
Nagy-Becskerek "	7.33	6.51	10.18
Versecz "	11.59	—	—
	érk.		

Nagy-Becskerek—Nagy-Kikinda.	3501	3511	3518
	sz. v.	v. v.	v. v.
	I. II. III. osztály		
Nagy-Becskerek ind.	5.50	12.00	7.20
Ellemér "	6.08	12.21	7.44
Melencze "	6.30	12.51	8.16
Kumán "	6.46	1.11	8.37
Török-Becse—Aracs "	7.11	1.49	9.19
Beodra "	7.45	2.29	10.04
Karlova "	7.56	2.42	10.22
Nagy-Kikinda "	8.36	3.30	11.13
	érk.		
Temesvár "	—	5.20	4.24
Budapest "	1.30	—	7.10

Manetrend a Torontál helyi érdekű vasutak vonalain

Versecz—Nagy-Becskerek.	3647	3601	3611
	v. v.	sz. v.	v. v.
	I. II. III. o.		
Versecz ind.	—	12.00	—
Versecz-Rét "	5.50	2.20	—
*Temes-Paulis "	5.57	2.35	—
Bethlen-Tanya "	6.03	2.32	—
*Szivattyutelep "	6.11	2.42	—
*London-Tanya "	6.23	2.55	—
Nagy-Margita "	6.29	3.04	—
Zichyfalva "	6.37	3.13	—
Györgyháza "	6.49	3.25	—
Szécsénfalva "	7.01	3.40	—
*Ó-Lécz "	7.16	3.57	—
Kanak "	7.24	4.07	—
Bóka "	7.33	4.19	—
Szécsány "	7.49	4.38	—
	érk.	8.00	4.52
		Párdány l. alul.	
Szécsány ind.	4.01	8.10	5.07
Szárcsa "	4.27	8.24	5.24
*Lajosmajor "	4.41	8.37	5.37
*Pusztá-Kenderes "	4.50	8.43	5.46
Lázárföld "	5.01	8.51	5.57
Nagy-Becskerek—Bégapart "	5.32	9.15	6.31
Nagy-Becskerek "	—	—	6.35
Nagy-Kikinda "	8.36	—	11.13
Budapest "	1.20	—	7.10
Temesvár "	—	—	4.24

Nagy-Becskerek—Versecz.	3602	3612
	sz. v.	v. v.
	1., 2., 3. o.	
Budapest ind.	6.30	—
Temesvár "	9.50	—
Nagy-Becskerek "	8.15	—
Nagy-Becskerek—Bégapart "	8.22	4.10
Lázárföld "	8.50	4.43
*Pusztá-Kenderes "	8.56	4.51
*Lajosmajor "	9.2	4.59
Szárcsa "	9.16	5.23
Szécsány "	9.29	5.38
Szécsány ind.	9.44	5.53
Bóka "	9.57	6.08
Kanak "	10.14	6.23
*Ó-Lécz "	10.30	6.40
Szécsénfalva—Ráros—Istvánvölgy "	10.32	6.57
Györgyháza "	10.42	7.11
Zichyfalva "	10.54	7.36
Nagy-Margita "	11.09	7.55
*London-Tanya "	11.18	8.04
*Szivattyutelep "	11.26	8.13
Bethlen-Tanya "	11.39	8.27
*Temes-Paulis "	11.47	8.37
Versecz-Rét "	11.55	8.46
Versecz "	11.59	8.50
	érk.	—
		Temesvár "
		3.16

Szécsány—Párdány.	3702	3712
	v. v.	v. v.
	II. III. o.	
Szécsány ind.	9.34	5.48
Módos "	9.56	6.15
*Fény "	10.07	6.27
Párdány "	10.18	6.35

Párdány—Szécsány.	3713	3711
	v. v.	v. v.
	II. III. o.	
Párdány ind.	7.00	3.50
*Fény "	7.13	4.03
Módos "	7.27	4.18
Szécsány "	7.50	4.41

Az éjjeli órák — esti 6 órától fogva reggeli 5 óráig 59 percig — a perczek számjegyeinek aláhúzása által (6.00—5.59) vannak megjelölve.
A *gal jelzett állomásokon a vonat csak feltételeesen fel- vagy leszállás végett áll meg.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.
Főmunkatárs: Jurkovic Aladár.

H i r d e t é s e k.

1232. kig. sz. 1892.

(558—3.3)

Hirdetmény.

Rudolfsnad község képviselőtestületének törvényhatóságilag jóváhagyott határozata folytán az egész külterület a meglévő telekkönyvi térképek alapján parcellánként felmérendő lévén, felhivatnak mindazok, kik ezen munkálat keresztülvitelét vállalkozni szándékoznak, miszerint ajánlataikat az alólirott előjárásnál 15 nap alatt nyujtsák be.

A részletes feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Rudolfsnad, 1892. évi november hó 17-én.

Wagner,
bíró.

Kirchner,
jegyző.

A Felső-torontáli ármentesítő társulat igazgatójától.

2547. ig. sz. 1892.

(562—1.1)

Hirdetmény.

Melylyel, a Felső-torontáli ármentesítő társulat választmányától nyert megbízás alapján alulírott társulati igazgató részéről ezennel közhirre tétetik, hogy a társulat kötelékébe bevont temesmegyei mély és fensiki, valamint torontálmegyei fensiki árterületek osztályozására vonatkozó, az 1884:XIV. tcz. 15. § a rendelkezése értelmében az 1891. évi november hó 5-én tartott társulati közgyűlés 4. számú határozatával megválasztott bizottság által elkészített, a folyó évi október hó 11-én tartott társulati választmánynak bemutatott és az által elfogadott a folyó évi október hó 12-én tartott társulati közgyűlés által pedig, 9. sz. alatt hozott határozattal tudomásul vett, osztályozási munkálatok és kivétési kulcs, itt Nagyikindán a társulati igazgatóság hivatalos helyiségében (Távirada utca Gödl Károly-féle házban) folyó évi november hó 27-ik napjától számítandó 30 napi közszemlére kitétetnek azzal, hogy ezen munkálatok jelzett idő

alatt, az érdekelt birtokosok által, a társulati igazgatóság hivatalos helyiségében és a hivatalos órákban, bármikor megtekinthetők, és az ezen munkálatok elleni esetleges panaszok is — hivatkozott 1884:XIV. tcz. 15. §-ának rendelkezéséhez képest, a társulati választmányhoz intézve — jelzett 30 napi határidőn belül a társulati igazgatóságnál benyujthatók.

Megjegyeztetvén, e helyütt, hogy a választmány által elfogadott osztályozási javaslat szerint, a fensiki, valamint a temesmegyei mély árter osztályozására, a kataszteri tiszta jövedelem lett alapul elfogadva, még pedig oly öblözetekbe való sorozással, a mint az illető községek határaiban levő mély fekvésű árterületek, már besorozva vannak, az ujonnan bevont községek pedig, a második marosi (2.5%) öblözetbe soroztatni határozattak.

Nagyikinda, 1892. évi november hó 20-án.

Dániel Béla s. k.,
társ. igazgató.

(Utánnymomat nem díjaztatik.)

Hirdetmény.

Basahid községelöljárósága részéről ezennel közhirre tétetik, hogy a község mint erkölcsi testület tulajdonát képező Basahid községben fekvő 245. öi. szám alatt felvett

nagyvendéglő épület

melléképületeivel s pinczéjével együtt

folyó évi december hó 1-én d. e. 10 órakor a község-házánál nyilvános árverés útján 3 évre haszonbérbe fog adatni. Kikiáltási ár 350 ft.

Árverezni szándékozók kötelesek az árverés megkezdése előtt 10 százalék bánatpénzt letenni. A többi feltételek a hivatalos órák alatt a község jegyzői irodában megtudhatók.

Basahid, 1892. évi november hó 21-én.

Szávics Szilárd, Popov Arsen,
jegyző. (564—2.1) bíró.

H i r d e t é s e k

felvétetnek

e lap kiadóhivatalában

Uri-utca 276-4. szám alatt.